

Donkerste kant van het mens-zijn

Guy Cassiers waagt zich voor de nieuwe coproductie met Toneelgroep Amsterdam aan de bijna duizend pagina's tellende roman 'De welwillenden' van Jonathan Littell. Het stuk gaat over de Jodenvervolging tijdens de Tweede Wereldoorlog. De hoofdrol wordt gespeeld door Hans Kesting, daarnaast staan onder meer Kevin Janssens en Katelijne Damen op de scène. We hadden een gesprek met Katelijne Damen.

STEVEN VERHAMME

Waarom was het boek zo controversieel?

Uniek aan de roman is dat alles gezien wordt vanuit het perspectief van de dader, dus ook de Jodenvervolging. Een SS-officier spreekt de lezer en dus ook de kijker aan met de vraag 'Ik ben net als u. Als u in mijn positie had gestaan, had u dan hetzelfde gedaan?' Het is een heel bizar gevoel dat je ineens overvalt.

Is je eigen beeld over de Duitsers in

de Tweede Wereldoorlog dan ergens ook bijgewerkt?

Dat durf ik niet beweren. Wat ik boeiend en intrigerend vond, was het feit en dat is ook geschiedkundig bewezen, dat er veel SS'ers het erg moeilijk hadden om Joden neer te schieten. Tijdens de repetities hadden we het er uitgebreid over. We konden het niet goedpraten, want het was allemaal gebeurd, maar soms zaten we met een bizar dubbel gevoel.

Je speelt de rol van Adolf Eichmann. Wat weet je over hem?

Hij was de boekhouder die vanachter

zijn bureau handtekeningen zette en zo massaal veel Joden ter dood veroordeelde. Hij nam ook hun eigendommen af en liet ze daarna deporteren. Hij heeft wel nooit zelf deelgenomen aan de concrete uitroeiingsoperaties.

Ik kan me inbeelden dat het niet makkelijk was om je in zo'n rol in te leven?

Je hebt dit soort van tweespalten wel vaker in het theater. Tervijl je die man probeert te spelen, ben je niet bezig met de historische figuur, maar de mens die hij was. Daarvan moet je een beeld schetsen. Ik probeer vooral plezier te ervaren in het personage dat ik speel. Ik ga nooit commentaar geven op een personage terwijl ik hem of haar sta te spelen. Dat zou niet goed zijn.

Waren er ook leuke zaken aan de rol?

De hele zoektocht naar hoe ik hem zou neerzetten. Ik heb gezocht naar zijn menselijkheid. Als ik er alleen maar een slecht personage van zou maken, krijgt het publiek een 'hapklare' brok voorgeschoteld. Je moet het publiek nog wel de kans geven om er zelf bij te fantaseren. Wat zouden mensen doen in deze tijd in confrontatie met een vluchteling? Veel mensen zouden enkel aan zichzelf denken.

Met welk gevoel hoop je dat de mensen naar huis gaan na de voorstelling?

Ik hoop dat ze verder kijken dan het geschiedkundige en het stuk op hun eigen leven leggen. Stel dat ik niet naar huis kan, wat dan? De kijker krijgt een platform om in zijn eigen hart te kijken.

- 'De welwillenden': tot en met 19 maart in de Bourla in Antwerpen. Daarna gaat het stuk op tournee. Alle info via www.toneelhuis.be

Hans Kesting en Katelijne Damen in 'De welwillenden'. (foto Kurt van der Elst)